

SENSORVEILEDNING

Emnekode og semester-år:

SGO2100, vår 2019

Eksamensordning:

skriftlig skoleeksamen / hjemmeeksamen / emneoppgave oppgitt tema / emneoppgave selvvalgt tema

Om eksamen ved SGO: En god besvarelse inneholder solid kunnskap, logisk argumentasjon og ryddig disposisjon. Besvarelsen av en drøftingsoppgave skal være diskuterende, analytisk og koble ulike deler av pensum.

1. Besvarelsen svarer på oppgaveteksten på en presis og utfyllende måte.
2. Besvarelsen viser kunnskap.
3. Besvarelsen skal være velskrevet: sammenhengende med godt akademisk språk.
4. Viktige begreper - de som er i kjernen av besvarelsen – skal defineres.
5. Besvarelsen skal vise analytiske evne og refleksjon.

Emnespesifikk beskrivelse:

Dette er et introduksjonskurs som retter søkelyset mot byer som bosted og arbeidssted, som knutepunkt og som arena for mangesidige aktiviteter. Studentene blir introdusert for mange ulike sider ved byer og byutvikling, men det fokuseres på noen temaer:

- Teorier og empirisk kunnskap om byenes rolle i samfunnsutviklingen, både historisk og i dag. Byenes økonomiske, sosiale, kulturelle betydning.
- Virkninger av sosiale, kulturelle og økonomiske endringer, for eksempel befolkningsutvikling, økonomisk ulikhet, segregasjon, flytting, arbeidsreiser og 'elektronisk mobilitet'.
- Byenes sosiale og kulturelle karakter. Her presenteres eldre og nyere kunnskap om persepsjon ("mental maps"), atferd, livsmønstre og levekår i byer.
- Menneskelige kulturers betydning for byers utvikling, og betydningen av forestillinger og representasjoner om byen for menneskers handlinger og valg, for eksempel når det gjelder flytting.
- Byplanlegging og bypolitikk, der det fokuseres på bærekraftig byutvikling (både miljømessig og sosial bærekraft) og utvikling av "entreprenørpolitikk", det vil si politikk som søker å fremme byenes konkurransekraft.
- Framveksten av moderne byplanlegging, hvordan synes på byplanlegging har endret seg, og hva som er de viktigste utfordringene i dag.

I dette emnet bruker vi ofte Oslo og europeiske byer som eksempler, men mye av undervisningen og pensumlitteraturen behandler byutvikling som et internasjonalt fenomen, inkludert utviklingen i byer i det globale sør.

Oppgavespesifikk beskrivelse:

Flervalgsoppgaver: Svaret er gitt.

Kortsvarsoppgaver: Dette er korte forklaringer av begreper (maks. 200 ord per begrep). 3 av 6 oppgaver skal besvares. Nedenfor følger en kort forklaring av hva som forventes for hvert av begrepene.

1. Den kreative klassen: Kandidaten bør vite at dette er lansert av Richard Florida, og at det fokuserer på utdanning. De "super-kreative" kan også nevnes.
2. Gentrifisering: Kandidaten bør forklare hovedtrekkene i gentrifisering, særlig de demografiske og sosioøkonomiske endringene. Det er en styrke om også forklaringer ("rent gap", eller sosiokulturell endring) nevnes.
3. Nabolagseffekter: Kandidaten bør vite at dette dreier seg om den sosiale konteksten i et nabolag (inkludert sosial kapital), og hvordan dette påvirker barn og unges livssjanser. Det er en styrke om "områdeløft", eller segregasjon, nevnes i den sammenhengen.
4. Reguleringsplan: Kandidaten bør forklare at dette er en juridisk bindende plan, etter Plan- og bygningsloven. Det bør også nevnes hvilke arealkategorier den dreier seg om.
5. Kompakt byutvikling: Kandidaten bør beskrive de ulike elementene i en kompakt byutvikling, som fortetting, knutepunktsutvikling, offentlig transport, med mer. Det er en styrke om ulike typer fortetting nevnes, og om sammenhengene mellom tetthet og transport nevnes.
6. Den uformelle byen: Kandidaten bør forklare hva uformelle aktiviteter og forhold i en by dreier seg om, i kontrast til formelle sider ved byer, særlig med tanke på byer i det globale sør. Positive og negative sider ved uformelle byer kan også nevnes.

Langsvarsoppgaver: Dette er besvarelse som krever en lengre drøfting (maks. 1200 ord). 2 av 3 oppgaver skal besvares. Nedenfor følger en kort forklaring av hva som forventes for hver av oppgavene.

1. Hva er urbane representasjoner? Gi eksempler på hvordan slike representasjoner kan få betydning i byplanlegging og bypolitikk.

Kandidaten bør forklare hva representasjoner er og gi eksempler på urbane representasjoner, som for eksempel arkitekturskisser, reklame, eller film/TV. I undervisningen har vi fokusert på film og hvilken betydning visualiseringer av framtidige byplaner og prosjekter. Dette temaet er dekket både i boka "Social and Cultural Geography" og "Kompakt byutvikling".

2. På hvilke måter kan høy tetthet og mangfold, både når det gjelder befolkning og funksjoner, være økonomisk fordelaktig for byer?

Her har kandidaten flere muligheter. Besvarelsen kan fokusere på kompakt byutvikling, og diskutere de funksjonelle, økonomiske og sosiale implikasjonene, med vekt på de positive sidene. Det kan også tas utgangspunkt i Richard Floridas, eller Jane Jacobs teorier, om tetthet, diversitet og innovasjon (og økonomisk utvikling), samt å relatere dette til "eyes on the street" (Jacobs begrep). Andre mulige teorier i denne sammenheng er Oscar Newmans "defensible Spaces". Til slutt kan også klyngeteori (Porter, Marschall, med mer.) trekkes tinn, for å diskutere økonomiske fordeler.

3. Det hevdes at byplanleggingen preges av ulike styringslogikker. Beskriv disse styringslogikkene og gjør rede for det endrede styrkeforholdet mellom dem.

Denne oppgaven tar utgangspunkt i to spesifikke pensumbidrag, et kapittel i "Kompakt byutvikling" av Gro Sandkjær Hansen og et kapittel om kommunal arealplanlegging skrevet av Eva Falleth og Inger-Lise Saglie. Der står disse styringslogikkene beskrevet, samt hvordan byutvikling og planlegging har endret seg langs de dimensjonene som er beskrevet i disse bidragene. Her er det mulig å trekke på ulike deler av pensum, inkludert byplanhistorien.